UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm XXXI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96520

Visual Library

…ta extra iudiciũ,& abſẽte parte,& poſtquã ſnĩa trã-ſiuit in rẽ iudicatã,& poſt illius executionẽ, non no-cet,ſeu nocere nõ debet ipſi ↄfitenti, nec eius hæredi, nedũ minus ſingulari ſucceſſori,ↄ̃ quẽ agiť, cui ñ potuit nocere ↄfeſſio facta ab alio, quia res inter alios acta ſecũdum C.res inter alios acta, & in proprijs terminis ↄ-feſſionis ita volunt do.Anto.de Butrio, Abb. & alij ĩ d.c.fin.de ↄfeſſis cũ ſimilib.ibi plenius allegatis;Præ-terea ſuppoſito,ſed nõ ↄceſſo,ꝙ eſſemus in caſu, in quo ipſa ↄfeſſio potuerit nocere,tñ dico,ꝙ requiritur talis cõ-feſſio,q̃ faciat magis,q̃ pleniſſimã probationẽ, & ſic talis,q̃ tollat præſumptionem iuris,& de iure,con tra quã aliàs nõ admittiť quælibet pleniſſima proba-tio,iuxta d.c.is,q fidem,ut colligiť in terminis ex ijs, q̃ nota,& dicit Abb.in d.c.is,qui fidẽ, ubi hunc articu lum tractat; nã cũ ſententẽtia faciat præſumptio-nem iuris,& de iure,ↄ̃ quam non admittiť aliqua proba tio,ut Alex.in d.l.filiusfamilias.§.diui in 4.col.ff. de leg. 1.& talẽ p̃ſumptionẽ admittiť confeſſio patris,& non alia pleniſſima ꝓbatio,ergo ſequitur,ꝙ requiriť,ut ſit talis ↄfeſſio q̃ faciat pleniſſima probationẽ, & ↄ̃ quã non poſſit aliquid opponi,alioquin nõ poſſet tollere præſumptionem iuris,& de iure,ↄ̃ quam non põt re-quiritur probari, & conſequenter requiritur cõfeſ-ſio facta in iudicio acceptata per partẽ,vel alium eius nomine,item ꝙ nec per errorẽ ſit facta, vel ſi ſit facta extra iudiciũ,ꝙ ſit facta parte præſente coram pluri-bus teſtibus conteſtibus,& fide dignis, alioquin con-feſſio non eſſet ſufficiens,ut colligitur ex is,q̃ uoluit Anto.de Butr.in d.c.fin. de ↄfeſſis;Sed in caſu noſtro confeſſio facta fuit extra iudicium, & abſente parte, & conſtat clarè de errore eius, ut ſupra, ergo non dr̃

40 confeſſio ſufficiens,qa† talis confeſſio non facit ple-nã,ſed ſemiplenã probationẽ per Bar.Alex. & alios ĩ l.fin.C.de teſtib.Alex.in ↄſ.2.in 7.vol.& in cõſ.57.in 6. vol. Non verũ,ꝙ talis cõfeſſio fuerit geminata, quia de illa geminatione nõ conſtat, nam probatur ꝑ unũ teſtẽ tm̃,ꝙ ſemel fuit facta hæc ↄfeſſio, poſtea ꝑ alios duos teſtes ꝓbať de una alia cõfeſſione alio tẽpore fa cta, & ſic altera ex his ↄfeſſionibus non dr̃ probari, cũ quo ſolũ per unũ teſtem probať arg.c.licet uniuer-ſis de teſti.Et † iõ hæ duæ cõfeſſiones iungi non poſ-ſunt ad effectũ,ut faciant unã plenã probationem,ſed ſolũ quoddã indiciũ,ut notabiliter voluit Alex. in d. ↄſ.2.in 7.vol.& in conſ.57.in 6.volu. ex quibus clariſ-ſimè ↄſtat dictã do.Bartholomæã malè egiſſe,& prin-cipales meos,contra quos agitur,fore,& eſſe abſoluẽ dos à petitione formata contra eos,& do. Bartholo-mæam debere condemnari in expenſis, tanquam te-merè litigantem. Laus Deo.

SVMMARIVM.

1 *Sponſalia per verba de futuro nihil ad uiduitatem ſunt.*
2 *De nuptijs, & de ſecundis uotis ubi fit mentio, intelligitur de matrimonio per uerba de præſenti contracto, non autem per uerba de futuro.*
3 *Idem ſi de conſortio fiat mentio.*
4 *Diſpoſitio puniens contrahentem matrimonium non extenditur ad contrahentem ſponſalia de futuro.*
5 *Diſpoſitio inducẽs uiduitatem triſtis eſt, & odioſa, contraq; publicam utilitatem, & regulariter, exceptis quibuſdam caſibus prohibita eſt.*
6 *Diſpoſitio priuans uxorem uſufructu, & alio commodo propter tranſitum ad ſecunda uota de caſu ad caſum non extenditur.*
7 *Sponſalia de futuro quando eundem effectum cum matrimonio de præſenti operentur.*
8 *Factum id præſumitur, quod communiter fieri conſuetum eſt.*
9 *Matrimonio teſtator generaliter prohibere non poteſt, etiam ſi relinquat uxori aliquid, ſi nuptias non contraxerit.*
10 *Sponſali de futuro contrahens an dicatur viuere in actu, & pudicitia uiduali, & an, & quando habeatur, perinde ac ſi matrimonium de præſenti contraxiſſet.*
11 *Fictio iuris de ſimilibus ad ſimilia non extenditur.*

EPITOME.

VXOR relicta vſusfructuaria à marito, donec vixerit in vita uiduali, ſi contraxit ſponſalia ſolũ ꝑ verba de futuro abſq; anuli ſub arratione, uſufructu relicto non dr̃ priuata, donec matrimonium per uerba de p̃ſenti nõ ↄ̃xerit, vel ad domũ viri ñ fuerit traducta.

CASVS CONSILII XXXI.

QVIDAM in teſtamento ſuo inter alia, quę diſpoſuit, uoluit, vxorẽ ſuã poſſe ſtare, & habitare toto tẽpore uitæ ſuę cũ hæredibus ipſius teſtatoris, & habere expẽſas neceſſarias, cibi, potus, uictus, & veſtitus neceſſariorum ipſa bene viuente, uitã honeſtã, & vidualẽ faciente, & ſtante in dicta domo, & gubernante filiũ, & hęredẽ ipſius teſtatoris, & ſi tranſiret ad ſecunda vota, ꝙ haberet tantũmodo dotes ſuas &c. Demũ inſtituto filio ſuo hærede uniuerſali, qui erat minor 14 anno, eidẽ ſubſtituit, ſi decederet in pupillari ætate, quoad vſumfructũ duntaxat dominã Bartholomæam matrẽ ipſius teſtatoris, & uxorẽ eius nomine Petrã, donec uixerint, ſeu altera earum uixerit in uita uiduali, quoad proprietatem verò &c. Euenit caſus, ꝙ locus fuit ſubſtitutioni pupillari, quia filius hæres inſtitutus deceſſit in pupillari ętate, & conſequenter quoad uſumfructũ omniũ bonorũ, & totius hæreditatis ſimul vocatæ fuerũt p̃fatæ dña Bartholomęa mater & do. Petra uxor dicti teſtatoris, q̃ do. Petra poſtea ↄ̃xit ſponſalia ſolũ per verba de futuro cũ Titio abſq; anuli ſubarratione: Dubitať, an ipſa adhuc remanente in domo teſtatoris cũ hęredibus deſcriptis in teſtamento, ex hoc ſit priuata parte vſusfructus ſibi relicti, an uerò illum interim, donec contraxerit matrimonium per uerba de præſenti habere debeat.

CONSILIVM XXXI.

QVID iuris in p̃ſenti dubitatione ſit, breuibus exponã: Nã omiſſis allegationib⁹ hĩc inde, ↄcludo vſumfructũ quoad dominã Petrã adhuc non eſſe finitũ, ſed durare; & ipſi deberi; quãuis ↄ̃xerit ſpõſalia ſolũ ꝑ uerba de futuro: & ad hoc dicendũ moueor ex pluribus; in primis

1 nã † ſponſalia ꝑ verba de futuro nihil ſunt ad viduitatẽ; ſed ſolũ matrimoniũ ꝑ uerba de p̃ſenti; unde illa, cuius ſponſus ꝑ verba de futuro eſt defunctus, nõ dr̃ vidua. §. vidua cũ c.ſeq. 34. diſtin. bonus eſt tex. in l. vxores. ff. de his, q not. infamia; Ergo, ut ↄ̃riorũ eadẽ ſit diſciplina iuribus vulgaribus, ꝑ ↄ̃ctũ duntaxat ſpõſaliorũ non deſinet aliqua eſſe vidua, & hoc ꝓbat text. in terminis in l. ſolet in fi. ff. de his, qui not. infamia, iũcta l. decreto. C. ex quibus cau. infam. irrog. & iunctis no. ꝑ Bal. ibi, allegatur. n. ſemper ille tex. in d. l. decreto, ꝙ habitus non facit viduã, ſed pudicitia uidualis, quam uiolans ĩ. annũ luctus, uidelicet per tranſitũ ad ſecũda: vt loquitur ille tex. efficiť infamis, ut ibi, Et hãc cõſequentiã ur̃ ꝓbare d. l. uxores, iuncta l. ſeq. Sed quid ſi uidua contraxerit ſponſalia ꝑ verba de futuro ĩ. annũ luctus an uiolet, uiduitatem, & ↄſequenter efficiatur infamis? Certè non ut eſt textus clarus in d. l. ſolet in fi. Ergo ibi eſt caſus, ꝙ uxor uidua contrahendo ſolũ ſponſalia ꝑ uerba de futuro non dr̃ violare viduitatẽ nec deſinit eſſe vidua, qđ optimè facit ad caſum noſtrum,

ſtrũ, in quo domina Petra uxor teſtatoris relicta fuit
vſumfructuaria bonorũ hæreditatis, ſi in vita viduali
vixerit,qm̃ adhuc dr̃ vidua viuere,quãuis ſpõſalia per
verba de futuro ꝯ̃xerit.¶ Secundo ꝓ deciſione alle-
go textum in indiuiduo in terminis noſtris ĩ l. unica.
C.ſi ſecundo nupſerit mulier, cui maritus vſumfru-
ctum reliquit,in pluribus locis iuncta.l.ſancimus. C.
de nuptijs dicit.n.ibi textus, ꝙ ſi maritus vxori ſuæ fi-
lijs ſuperſtitibus vſumfructum reliquit rerum ſuarũ,
prout contingit in caſu noſtro,& illa poſtmodũ tran
ſierit ad ſecunda uota,priuatur,uſufructu: qđ hodie
habet locũ,ſi maritus reliquerit uſumfructũ hac lege
ut finiretur per ſecundas nuptias, ut quia expreſſerit,
qđ ad eã ſpectaret, donec vidua vixerit,uel ad ſecũda
vota tranſierit,vt authen.hoc locũ.C.eo.tit. & ita fa-
ctũ fuit in caſu noſtro: noto uerba illius textus mul-
tipliciter ad propoſitũ,primo dũ dicit ea, q̃ in ſecun-
das nuptias, ꝯſortiumq; conuenerit, & ibi in rubrica
2 ſi ſecundo nupſerit mulier,&c. † q̃ verba important
matrimoniũ ꝑ verba de p̃ſenti,non aũt ſponſalia per
verba de futuro.l.ſancimus.C.de nuptijs, ubi ſi quoad
aliquid dandũ,vel non dandũ,conſequendũ,uel amit
tendũ,ad implendũ, uel non fiat mentio de nuptijs,
vel ꝙ aliqua nupſerit,vel ñ vel uota nuptiarũ ꝯ̃xerit,
intelligi debet de votis nuptiarũ, & de matrimonio
re ipſa per uerba de præſenti, & non per uerba de fu-
turo,ut ibi,& ita ſequit̃ ibi Bar.ẽt per tex.in l. hæc cõ-
ditio,& in l.cui fuerit.ff.de condi.& demon. & in l.qđ
puellæ.ff.quando dies lega.ced.& Salice. & alij in d.l.
3 ſancimus.†Pondero ẽt verba illa,conſortiumq; con
uenerit,q̃ potius in liberis perſonis ſapiunt matrimo
niũ per verba de præſenti, quam ſponſalia de futuro.
l.mulier.C.de agrico.& cenſi.lib.11.§.pen.in authen.
de non eligen.ſecun.nuben. vbi conſortium aſſumit̃
pro cohabitatione,q̃ eſt inter coniuges potius,quam
inter ſponſos:conſidero etiam tex.in d.l. vnica ĩ prin.
ibi atq; eũ.ſ.uſumfructum filijs ex ea die qua nupſerit
maturè reſtituat;ex quibus verbis iunctis præcedenti
bus expreſsè infertur, ꝙ mulier priuat̃ uſufructu re-
rũ ex ea die, qua nuptias contraxit per uerba de præ-
ſenti,ergo per ſola ſponſalia de futuro non priuabit̃:
& ſi hoc eſt, quando relictus fuit vſusfructus rerum à
marito,& ſuperſtitibus filijs primi matrimonij con-
traxit matrimoniũ,& tranſiuit ad ſecunda uota, mul
to magis hoc erit dicendum, qñ uſusfructus erat re-
ſtituendus,& acquirendus extraneis hæredibus,cum
minus debeatur vſusfructus uxori relictus ſuperſtiti-
bus filijs,quam relictis extraneis hæredibus,ut fuit in
caſu noſtro,arg.not.per docto.omnes in d.l.unica, &
per Bar.& omnes in authen.hoc locũ eod.tit.C. ſi ſe-
cun.nupſerit mulier poſt gloſam ibi cũ ſimil.¶ Ter-
4 tio accedat id,† quod voluit gloſ.notabilis, & ibi do.
Cardi.Ioan.de Imola,& alij in clem.j. de conſangui-
nitate,& affinita.ꝙ diſpoſitio puniens contrahentem
matrimoniũ non extenditur ad contrahentem ſpon
ſalia de futuro,ex quo pœnalis eſt,& odioſa,ſed priua
re aliquem uſufructu,vel alio cõmodo ꝑꝑ ꝯ̃ctum nu
ptiarum,& matrimonij dicitur eſſe odioſum, & pœ-
5 nale, † diſpoſitio.n.ſeu conditio inducens viduitatẽ
dicitur triſtis,& odioſa,& contra publicam utilitatẽ.
l.cum ita,& l.hoc modo cum ſimil.ff.de conditio.&
demon.& talis diſpoſitio tanquam odioſa eſt regula-
riter prohibita, præter quã in quibuſdã caſibus iuxta
d.l.unicam.C.ſi ſecundo nupſerit mulier,& pet totũ.
C.de ſecun.nuptijs,& in l.j.& per totũ.C.de indicta vi
duit.tollen.Ergo diſpoſitio priuans aliquã uſufructu
vel alio cõmodo,ſi tranſeat ad ſecunda acta, vel ſi ñ
vixerit in vita viduali,quia contraxerit nuptias, nõ de
bet extendi ad eam, q contraxit ſolum ſponſalia per
verba de futuro per glo.in d.clem.j. Item quia cõtra-
hendo ſponſalia per verba de futuro, non dicitur de-
6 ſinere viuere in vita viduali per ſupradicta.† Et ſecun-
ſpoſitio priuans vxorem uſufructu, & alio com-
do,tranſeundo ad ſecunda uota,tanquam odioſa
pœnalis non extẽdatur de caſu ad caſum, ſed habet
locum ſolum in ſuo caſu expreſſo,probat tex.in l.
vnica.C.ſi ſecun.nupſerit mulier in princ.iuncto
Itẽ ꝙ reſtringatur & ſtrictè interpretetur, probat
in dicta authen.hoc locũ, ergo diſpoſitio teſtat
caſu noſtro priuans vxorem,ſi tranſiuerit ad ſecunda
vota,vel in vita uiduali non vixerit, debebit
de uotis nuptiarũ,q̃ contrahuntur per verba
ti,& de ea, q̃ non viuit in uita viduali per tr
ſecunda vota per verba de præſenti, & non
quia diſpoſitio legis ſimiliter loquens ſic
& interpretatur ut s̃.¶ Præterea,& quarto hec
7 ſio ita demonſtratur, † quoad impediendam
tionem ſponſalia de futuro operantur eundem
ctum, quem operatur matrimonium per
ſenti,quando poſt ſponſalia de futuro ſpon
ducta ad domum ſponſi, vel ſecuta fuerit co
nalis.l.cum in re, & ibi doctores communiter
dona.ante nuptias,& ratio eſt,vt ibi per Bal.
quia communiter accidit, ꝙ ſponſa non ducatur a
domum ſponſi,niſi prius cõtractum fuerit matrimo-
nium per verba de præſenti:vel quia conſuetudo eſt,
ꝙ ſponſa non ducatur ad domum,niſi prius ſubarret
8 per uerba de p̃ſenti,†vnde id,qđ communiter fieri cõ
ſuetum eſt.p̃ſumitur factum,arg.l.ſi prius.§.j.ff. de a-
qua plu.arcen.& ad propoſitum facit tex.in l. mulie-
rem ff.de ritu nuptiarum,ubi ſponſalia de futuro tr
ſeunt in matrimonium de p̃ſenti, ſi ſponſa fuerit t
ducta ad domum ſponſi,& ibi Bar.Sed in terminis
ſtris dicta do.Petra,poſito quod contraxerit ſpo
lia de futuro,non fuit traducta ad domum ſponſi,
ibi eſſet, nec cum ea contracta fuit copula carna
ergo non debet cenſeri contraxiſſe matrimon
per verba de præſenti,nec deſijſſe viduam eſſe
ctum, vt priuetur vſufructu, & relicto ſibi
facto.¶ Et ita in effectu concludo, & dico
re veriſſimum,quicquid dici poſſit in con
ex p̃dictis colligi põt reſponſio; Particulariter
reſpondendũ eſt aliquibus, q̃ magis obſtare vi
& in primis non aduerſat̃ tex.in l.oratio.ff. de ſpõſa-
libus cũ ibi not. vbi ꝓhibito matrimonio cen
prohibita ſpõſalia de futuro,ꝑ q̃ peruenitur ad
ergo ꝓhibito matrimonio per teſtatorẽ uxori,
ſibi relictus fuit vſusfructus,ſi in vita viduali vixer
dicent̃ ꝓhibita ſpõſalia, ꝑ q̃ peruenitur de proximo
ad matrimoniũ, & per q̃ deſinit aliqua viuere ĩ vid
9 tate.Quia reſpondetur,†ꝙ aliud eſt matrimoniũ pro-
hibere,qđ non poteſt generaliter facere teſtator,
cum ita cum ſimil.de condit.& demon. cum ſequ
aliud relinquere alicui,ſi nuptias non contraxerit
olim & in virgine, & in vidua talis conditio rei
bat̃ & relictũ remanebat purũ, ut l.2.& vltima.C
indicta uiduit.hodie vero ſolum reijcit̃ ĩ virgine
in vidua ſecus,q̃a priuat̃ legato, & cõmodo ſibi
cto,ſi ꝯ̃hat nuptias.l.cui relictũ,& ibi not.C. de
cta viduita.non dr̃ ergo in caſu noſtro prohibitu
trimonium à teſtatore,quia hoc nõ eſt hominis,
legis,ut per totum.ff.de ritu nuptia. & inſtituta de
ptijs,& C.eod.& de inceſtis nupt. per totum cũ ſimi
libus.Vel ſecundo reſponderi poteſt,ꝙ licet prohibi
to matrimonio dicantur eſſe prohibita ſponſalia de
futuro d.l.oratio,tñ eadẽ pœna non eſt puniendus
hens ſpõſalia, qua punitur contrahens matrimo
per uerba de p̃ſenti;Quinimmo licet contrahẽs ma
trimoniũ puniatur, vel aliquo cõmodo priuetur,
ꝯ̃hitur contra diſpoſitionem, & mentem prohib
matri

matrimoniũ non tñ puniri debet ꝯhens ſponſalia, vt volunt gl. i d. cle. j. de ꝯſan. & affin. Preterea quãuis per matrimoniũ aliqua deſinat viuere, in viduitate, & iõ matrimoniũ puniẽda, vel aliquo cõmodo priuanda, tñ p ꝯctũ ſimplicẽ ſpõſalioru de futuro ñ deſinit eſſe vidua, nec aliquo incõmodo ẽ afficiẽda, vt eſt tex. not. & clarus ĩ l. decet, ff. de his, q no. infam. in fi. iũcta. l. decreto. C. eo. & ibi Bal. & dixi s̃. ¶ Nõ obſtãt ſecũdo verba teſtamenti, qbus dr̃, ꝙ dña Petra vnà cũ domina Bartholomæa habeat viumfructũ rerũ hr̃ditatis, donec ipſæ vixerit, vel altera earũ vixerit in vita viduali, q verba nihil aliud ſignificãt, q̃ in actu, & pudicitia viduali intelligit̃ ex not. p Bal. in l. volũtatis. C. de fideicõ. iũctis ſuis in d. l. decreto: † Sed ea q̃ ꝯxit ſpõſalia de futuro, nõ dr̃ viuere in actu viduali, cũ iam ſit ꝓxima matrimonio per quod ceſſat viduitas. d. l. decreto, nã per ſponſalia peruenitur ad matrimoniũ. l. oratio. ff. de ſponſalib. & qui de proximo cingendus eſt, hr̃ ꝓ cincto. l. ſi pecuniã. ff. de cond. ob cauſam. l. j. §. ſed in eo. ff. ad Sillania. l. non tm̃ in prin. ff. de excuſ. tut. l. vt iuſiurandum in prin. ff. de operis liberto. l. pen. & ibi Barto. & Bal. de teſta. mili. ergo q ꝯxit ſponſalia de futuro, perinde hr̃, ac ſi ꝯxiſſet matrimoniũ; Qm̃ ex p̃miſſis multipliciter colligitur reſponſo, primo, ꝙ pariter ẽ puniendus, nec ꝯmodo priuandus qs ex eo, ꝙ ꝯxerit ſponſalia de futuro, ſicut puniendus, & priuandus eſſet, q contraxiſſet matrimonium per verba de p̃ſenti p not. p gl. in cle. j. de conſanguin. & affin. Vel ſecundo ꝙ quamuis ꝯhens matrimonium non dicat̃ viuere in actu, & in vita uiduali. d. l. decreto, & ibi Bald. cum ſimiliter ꝯhens ſponſalia ſolum per verba de futuro non dicitur uiuere in actu, & in vita viduali per text. clarum d. l. ſolet in fin. ff. de his, qui not. infam. Præterea ille, q ꝯxit ſpõſalia p verba de futuro, dicat̃ quaſi matrimonio, vt s̃. nõ tñ d̃ eo iudicat̃, vt d̃ eo, q contraxit matrimoniũ p uerba de p̃ſenti in his, in qbus tractat̃ de pœna, & de odio, vt ꝙ qs priuet̃ aliquo cõmodo, vel vt puniat̃, vt s̃. ꝓbatũ eſt: Itẽ vt ex ſponſalibus deſinat eſſe vidua, ſicut ex matrimonio, & ꝙ de proximo cingendus habeat̃ ꝓ cincto, eſt p quandã fictionem, vt d. l. filiusfamilias cũ ibi not. & cũ ſimil. s̃. allega. Id ergo ꝓcedet ſolũ in caſibus in iure expreſſis, nec fiet extenſio de ſimilibus ad ſimilia, qa † fictio iuris non extendit̃ de ſimilibus ad ſimilia, l. genero iuncta l. qm̃, & ibi doct. ff. de his, qui not. infamia, ſed in caſu noſtro non reperit̃ iure cautũ, vt illa, q̃ ꝯxit ſpõſalia p verba de futuro, priuet̃ vſufructu relicto à marito, ſicut priuaret̃ per ꝯctũ matrimonij per verba de p̃ſenti, qnimmo ꝯriũ de iure reperit, vt latius s̃. deduxi; ergo ex omnibus p̃miſſis ꝯcludit̃ dictã dominã Petrã, q ſolũ reperit̃ ꝯxiſſet ſpõſalia p verba de futuro nõ eſſe priuatã ipſo uſufructu rerũ hæreditatis, ſed illum debere habere, & ꝯſequi, donec, & quouſq; ꝯhet matrimonium per uerba de preſenti, qa p ſola ſpõſalia nõ deſinit eſſe vidua, nec in viduali vita viuere: & ita arbitror de iure veriſſimum eſſe. Laus Deo.

SVMMARIVM.

1 *Vxor relicta domina, maſſaria, & uſufructuaria omnium bonorum instituto teſtatoris filio hærede, ſolum alimenta, & ſolitã ſuſtentiam conſequitur, etiam ſi poſtea ultra hoc legatum teſtator illi alimenta reliquiſſet.*

2 *Legatum factum uxori cum grauamine de habitando cum filio uſque ad certum tempus, ea non habitante uſq; ad illud tẽpus, omnino amittitur, etiam ſi perceptum eſſet, ſecus ſi factum eſſet legatum, quandiu, donec, ſeu dum ſteterit cum filio, & nu. 4.*

3 *Legati cauſa ceſſante etiam legatum ceſſare debet.*

5 *Legatum ſi fiat uxori ſimpliciter, ſi cum filio habitauerit, ea teneatur habitare, ſimulque edere, & bibere in eadem domo cum filio, & ſecundo nubens legatum amittit.*

6 *Conditioni uni legato adiecta quando in alio præcedenti repetita cenſeatur.*

7 *Legatum annum cum illa dictione donec, & ſimilibus factum dicitur ſucceſſiuum.*

8 *Repetitio qualitatis, & conditionis multiplici ex ratione fit.*

9 *Cõditio, ſi caſtè, & honeſtè, & in uiduali uita uixerit, tacitè ſubintelligitur in legato alimentorum facto uxori, quamuis expreſſa non foret.*

10 *Mulier tranſiens ad ſecunda uota, aut poſt mortem uiri luxurioſè, & inhoneſtè uiuens omni legato etiam percepto ſibi à marito facto priuatur.*

11 *Vidua honeſtatem, & legem continentię ſeruare tenetur, & propter ſtuprum relicto ſibi à marito fit indigna.*

12 *Mulier inhoneſtè uiuens poſt mortem mariti patitur eaſdem pœnas, quas de iure codicis pati debet ſecundo nubendo infra tempora luctus.*

13 *Pęnæ codicis ſecundo nubentibus impoſitæ hodie correctæ ſunt, manent tamen quoad mulieres inhoneſtè poſt mortem uiri uiuentes.*

14 *Dotis non numeratæ exceptio non opponitur, quando maritus illam in teſtamento confeſſus eſt, ſecus ſi in actu inter uiuos.*

15 *Vaſallus concumbens cum uxore domini ſui uiuentis feudo priuatur, & quid ſi dominus mortuus eſſet.*

16 *Dos propter adulterium uiuente marito commiſſum a muliere perditur, & non propter ſtuprum, de quo iura non loquuntur. Contra nu. 20.*

17 *Adulterij accuſatio quamuis publica ad maritum tamen, uel uxorem dum taxat ſpectat, quando ageretur principaliter ad ſeparationem thori, dotiſq; amiſſionem.*

18 *Ex ſtupro infertur iniuria marito mortuo, ſed non tanta, quanta ex adulterio.*

19 *Mulier ſecundo nubens infra tempora luctus dotem non amittit.*

20 *Mulier luxurioſè uiuens poſt mortem mariti non ſolum legato, ſed etiam dote priuatur.*

21 *Maximè ſi certa quantitas illi à marito in teſtamento pro dote fuiſſet relicta neque aliter de dote appareret.*

22 *Legato priuatur legatarius propter delictum ab eo commiſſum poſt mortem teſtatoris, illudq; fiſco applicatur, non autem hæredi acquiritur: & quare nu. 23 ubi ſecus eſſe dicitur propter delictum uiuo teſtatore commiſſum, quod declaratur nu. 24.*

24 *Legatum, aut aliud ab indigno propter delictum ſuum ablatum quando fiſco, & quando hȩredi applicetur, & nu. 27.*

25 *Mulier poſt mortem uiri luxurioſè, & inhoneſtè uiuens ſtuprumque committens iniuriam filijs infert.*

26 *Legatum, quo mulier propter iniuriam uiro mortuo ex immaturis nuptijs, aut ex ſtupro illatam priuatur, debetur filijs mariti, iiſq; non extantibus, hæredibus ipſius, non autem fiſco, & ſupra nu. 24. & infra nu. 28. quod tamen declaratur infra nu. 31.*

29 *Mater inhoneſtè uiuens ex tacita pupillari excluditur ob præſũptam mentem teſtatoris.*

30 *Fiſco applicantur ea, quæ legis diſpoſitione ab indigno auferuntur.*

32 *Legatum alimentorum, uel uſusfructus uxori factum donec caſtè uixerit, dicitur annum, & pro primo anno purum, pro futuris uerò conditionale.*

33 *Idem, ſi certa quantitas eodem modo uxori relicta eſſet.*

34 *Illegitimus partus eſt intra centeſimum, & ſeptuageſimum diẽ à die contracti matrimonij editus.*

35 *Idem, ſi a morte mariti poſt decem menſes, & dies duos ad plus fuerit editus.*

36 *Natus in uiduitate ex eo, qui poſtea cum ea parturiẽte matrimonium contraxit, quoad omnes effectus etiam ſuccedendi legitimus eſt, per inde ac ſi ex legitimo matrimonio natus eſſet, quamuis ficte, & non uere.*

37 *Matrimonium ſubſequens prodeſt filijs, non autem mulieri ſaltẽ quoad ea, quæ ob ſtuprum, & delictum commiſſum alijs acquiſita fuerunt.*

38 *Tranſactione, ſicut re iudicata, & iuramento negotium finitur,*

iura-